

Milena Stipić, dipl. pedagog – master

Dr Radovan Grandić

Filozofski fakultet, Novi Sad

UDK: 371.95

Dr Marko Carić

ISBN 978-86-7372-131-6, 16 (2011), p.242-252

Pravni fakultet za privredu i pravosuđe, Novi Sad

Originalan naučni rad

OBRAZOVANJE DAROVITIH U USLOVIMA GLOBALIZACIJE¹

Rezime: Nagli rast informativne tehnologije i globalizacije u izgled nam stavlja budućnost u kojoj će adekvatno obrazovanje darovitih biti od velikog značaja. Zbog toga ni jedna država ne sme biti ravnodušana i nezainterosovana za obezbeđivanje adekvatnih i optimalnih uslova za zadovoljavanje saznanjnih potreba najboljih umova koje ima. Savremeni društveni, ekonomski, politički i kulturni uslovi zahtevaju traganje za darovitima i nameću potrebu za njihovim optimalnim razvojem. Vaspitno-obrazovne organizacije, kao i svi učesnici u vaspitno-obrazovnom procesu moraju voditi računa o pravilnom usmeravanju i orijentisanju darovitih kako bi svoje sposobnosti usmerili u inovatorskom pravcu i time stvarali optimalne uslove za srećan i perspektivan život društva.

Da bi se postojeća civilizacija razvila do nivoa svojih optimalnih mogućnosti, potreban je napor najboljih umova. Prema tome, osnovni preduslov za razvoj "svetskog društva" jesu obrazovani, daroviti, kreativni i fleksibilni ljudi spremni da te svoje potencijale stave u funkciju, obogaćuju, usavršavaju i neguju tokom čitavog života.

Ključne reči: daroviti, obrazovanje, globalizacija.

Uvod

Razvoj savremenog društva kreće se u smeru globalizacije, sve postaje deo globalnog procesa. Premda se taj proces odavno odvija, svedoci smo njegovog velikog ubrzanja u poslednje vreme. Svet sve brže postaje jedna celina sa jedinstvnim ciljevima i zajedničkim problemima. U takvim uslovima neophodno je da se u svim zemljama stvaraju optimalni uslovi za njihovo aktivno uključivanje u oblikovanje novog sveta. U tom cilju one treba da nastoje da ubrzaju svoj razvoj u svim segmentima organizacije i rada, a pre svega u domenu ljudskih resursa. Zemlje koje u tome budu uspešnije biće uspešnije i u svim sferama ljudske

---

¹ Tekst predstavlja rezultat rada na projektu »Pedagoški pluralizam kao osnova strategije obrazovanja«, br. 179036 (2011-2014), čiju realizaciju finansira Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

delatnosti, jer su ljudski resursi, za razliku od svih ostalih (ekonomskih, finansijskih i drugih), neograničeni, kao što su neograničeni i kreativni potencijali svakog pojedinca.

Iz tih razloga, obrazovanje postaje sve važniji činičac i pokretač društvenog i privrednog razvoja svake zemlje, a 21. vek se s pravom označava kao *vek znanja*. Prema tome, osnovni preduslov za razvoj društva zasnovanog na znanju, jesu obrazovani, daroviti, kreativni i fleksibilni ljudi spremni da te svoje potencijale stave u funkciju, obogaćuju, usavršavaju i neguju tokom čitavog života. S toga je ulaganje u razvoj darovitih i kreativnih pojedinaca najbolje ulaganje sa stanovišta opšteg društvenog razvoja jedne zemlje.

U našoj zemlji intenzivnije i organizovanije razmatranje odnosa prema darovitim otpočinje u drugoj polovini prošlog veka, naročito u njegovoj poslednjoj deceniji. U tom periodu su se, između ostalog, obrazovali centri za talente u regionima i na republičkom nivou. Ovi centri nastali su u cilju ostvarivanja modela obrazovanja koji su primereni sposobnostima i interesovanjima darovitih učenika. Ovakav pristup imao je za cilj aktuelizaciju i dalje razvijanje darovite dece, međutim, zamerala mu se pristrasnost prema darovitim na štetu većine. Smatralo se da je suština progressa u "obrazovanju za sve", pri čemu se izgubilo iz vida da takvo obrazovanje nije stimulatívno za negovanje natprosečnih i izuzetnih dostignuća i za optimalan razvoj talenata (Marković 2006). Danas, kada znanje predstavlja najznačajniji razvojni resurs, darovitost postaje jedna od ključnih reči u projekcijama društvenog razvoja. U tom smislu s pravom se ističe potreba za poklanjanjem više pažnje darovitim i stvaralaštvu naklonjenim učenicima.

Reforma škole – potreba i nužnost

Društvene potrebe za darovitim pojedincima su sve veće, međutim značaj i uloga škole u tom procesu je još uvek maglovita i nije jasno definisana. S toga se škola u ovom trenutku nalazi pred istorijskom odgovornošću, da svojim planovima i programima, organizacijom rada i metodama koje koristi u radu pripremi što veći deo generacije, a posebno onaj deo koji možemo smatrati darovitim, za bespoštednu intelektualnu konkurenciju, koja će se svakim danom ispoljavati u sve zaoštrenijem vidu. Ni u kom slučaju više ne možemo dozvoliti ignorisanje svojih najvećih potencijala, svojih darovitih članova, ne možemo se samo verbalno zalagati za promenu odnosa prema darovitim učenicima, već

moramo preduzeti konkretne korake da se stanje na ovom planu suštinski menja, a sve sadašnje i buduće reforme škole i obrazovanja moraju se kretati u pravcu naglašavanja značaja rada sa darovitim učenicima (Špijunović 2009).

Sigurno je da deklarativna opredeljenja o potrebi rada sa darovitim učenicima u našoj zemlji ne nedostaju. Međutim, sigurno je i to da naša škola, u celini posmatrano, darovitim učenicima ne posvećuje pažnju koju oni zaslužuju, da postojeći oblici rada sa darovitim učenicima u našoj školi daju minimalne rezultate, odnosno da je rad u našoj školi u najvećoj meri usmeren ka prosečnim učenicima. Otuda se, s pravom, mogu postaviti pitanja: koliko se u našoj školi izgubi i uproseči darovitih učenika i kolika je to ukupna šteta u vremenu u kome živimo? Koliko su visoki standardi prema darovitim učenicima u našim školama i da li su oni usaglašeni sa njihovim individualnim mogućnostima? Koliko su sekcije, slobodne aktivnosti, dodatna nastava, akceleracija, obogaćivanje programa, mentorski rad i slični postupci kojima su obuhvaćeni daroviti učenici u našoj školi dovoljni za afirmaciju darovite populacije? Da li za darovite učenike treba obezbediti ubrzano napredovanje ili samo od njih zahtevati da sadržaje usvajaju na višem nivou od prosečnih učenika? Da li darovite učenike treba u zavisnosti od sposobnosti grupisati u posebna odeljenja ili ne? da li je dovoljno da reformišemo samo školu ili moramo reformisati i način obrazovanja i sticanja znanja i nakon završene škole, odnosno u vanškolskim uslovima? Koliko su naši nastavnici osposobljeni za rad sa darovitim učenicima? Koliko naša država izdvaja sredstava namenjenih radu sa darovitim učenicima? Da li je to dovoljno i ne svedoči li to možda i o pažnji koju posvećujemo ovom problemu?

Jednom rečju, postavlja se pitanje da li je naša država tako usmerena, a škola tako koncipirana da može odgovoriti izazovima koje svetski trendovi i odnosi prema darovitim učenicima nameću, kao i pitanje šta učiniti da budemo spremni da se u te trendove uključimo?

Krajnje je vreme da se usvoji jedna nova filozofija i metodologija organizacije rada sa darovitim i kreativnim učenicima u školi. Bez toga nema promena u obrazovanju niti se može očekivati intenzivniji i dinamičniji društveni razvoj. Pri tome, posvećivanje pažnje darovitim učenicima ne sme biti uzgredni, već jedan od glavnih zadataka škole budućnosti. Koncipiranje takve škole, koja će biti više nego postojeća okrenuta potrebama,

mogućnostima i interesovanjima darovitih učenika, jeste jedno od ključnih pitanja svake reforme (Isto).

U skladu sa tim, škola koja pretenduje da zadovolji potrebe društva na ovom planu mora se suočiti sa dva izazova: 1) da ukupni potencijal darovitosti podigne na viši nivo, 2) da se posebno angažuje u radu sa najdarovitijim učenicima. Međutim, takva orijentacija i posvećivanje pažnje darovitim ne znači zapostavljanje ostale populacije, jer bi to vodilo smanjivanju ukupnog intelektualnog potencijala jednog društva. Naprotiv, kvalitetnije obrazovanje potencijalno darovitih i talentovanih učenika, pretpostavlja i kvalitetnije obrazovanje ostatka populacije. Samo u tom kontekstu ima smisla baviti se problemima obrazovanja darovitih.

Nerealno je očekivati da sve probleme društva budućnosti može da reši samo mali broj izabranih. Naprotiv, mora postojati masa koja će biti spremna da njihove ideje prihvati, razvija i unapređuje, a škola mora biti tako organizovana da omogući svoj deci da postignu najviše što mogu. Takva škola mora biti fleksibilna, mora imati dovoljno široka ovlašćenja da kreira programe prilagođene potrebama darovite dece u sopstvenoj sredini i mora stvoriti takvo okruženje koje će omogućiti svakom pojedincu da otkrije i realizuje sopstveni potencijal u oblasti koja ga interesuje. Osim toga, školska sredina, odnosno nastava, svojom ukupnom organizacijom i atmosferom koja je obeležava mora predstavljati, ne samo prihvatljivo, nego i primamljivo mesto, mesto koje inspiriše i izaziva radoznalost, mesto koje podstiče na rad i maksimalno angažovanje svakog pojedinca. Samo u takvim uslovima možemo govoriti o školi usmerenoj ka učeniku i očekivati od nje odgovarajuće rezultate (Roeders 2003).

Kada je u pitanju rad sa darovitim učenicima, onda nikako ne bi trebalo zaboraviti da on ne sme biti usmeren samo na sticanje znanja, veština i navika već, isto tako, i na razvijanje njihove kreativnosti, kritičkog mišljenja, suđenja, poverenja u sopstvene mogućnosti, samopoštovanja i tako dalje. Osim toga, stalno treba imati u vidu potrebu da se kod takvih učenika razvijaju socijalne kompetencije, da se oni osposobljavaju za saradnju sa drugima, za delovanje u timu, za timski rad. Otuda se darovita deca moraju stalno dovoditi u situaciju kooperativnog učenja i saradnje.

Škola se, dakle, mora menjati. Od nje se očekuje da se odlučnije, organizovanije i snažnije okrene prema kreativnom potencijalu kojim raspolažu njeni učenici i da taj kreativni potencijal podstiče, razvija i neguje. Ona mora zauzeti centralno

mesto i preuzeti vodeću ulogu na ovom planu i na taj način postati presudan činilac preraspodele društvenog uticaja i moći, a svaka reforma škole koja nas u budućnosti očekuje mora, između ostalog, biti okrenuta ka darovitim učenicima i njihovom intelektualnom i stvaralačkom potencijalu (Špijunović 2009). Uostalom, daroviti učenici imaju pravo da dobiju obrazovanje koje će odgovarati njihovim sposobnostima i koje će zadovoljiti njihove potrebe. Lišiti ih tog prava znači lišiti društvo najvećeg bogatstva i ostaviti ga da tavori na marginama ljudske civilizacije.

Nastavnik i daroviti učenici

Ne treba posebno naglašavati da se efikasan rad sa darovitim učenicima ne može i neće uspostaviti sam od sebe. Osim promena u školi, redefinisanja ciljeva koji se u njoj ostvaruju, izbora odgovarajućih sadržaja, metoda i oblika rada, on zahteva promene u društvu i porodici, a zahteva pre svega i iznad svega nastavnike osposobljene da uočavaju rane znakove darovitosti, da poznaju stil učenja darovite dece, da budu svesni socijalnih i emocionalnih aspekata rada sa ovom decom, da osmišljavaju zahteve primerene sposobnostima, sklonostima i interesovanjima darovitih učenika, da redovno proveravaju i prate njihovo napredovanje, da forsiraju individualni oblik rada, da stavljaju učenike u situaciju da sami osmišljavaju i rukovode vlastitim procesom učenja i slično, jednom rečju nastavnike osposobljene za drugačije uloge, osposobljene i odgovorne za kreiranje profila nove generacije, nastavnike koji mogu odgovoriti izazovima nove škole i novog vremena (Špijunović 2009).

Ostvarivanje ovih uloga pretpostavlja ostvarivanje dva zahteva. Prvo, potrebu da se obrazovanje nastavnika razmatra i ostvaruje ne, samo sa stanovišta njihovog stručnog (pedagoškog) osposobljavanja za prenošenje znanja u obrazovnom procesu, već mnogo šire. Rad sa darovitim učenicima predstavlja viši i kvalitetniji vid individualizacije obrazovnog procesa koji zahteva i viši i širi nivo obrazovanja nastavnika. Nivo obrazovanja nastavnika treba da mu omogući ne samo da shvati karakter darovitosti učenika, već i da podstiče njegovo interesovanje za udubljivanje u određene probleme proučavanja i saznavanja na način da se ta darovitost dalje razvija (Marković 2006). Ovakvim pristupom nastavnik, na određen način, dograđuje i dalje razvija institucionalne stavove o odnosu prema darovitim, ne samo uz uočavanje dobrih rešenja tradicionalnog sistema obrazovanja, već i

radikalno ih menjajući i prilagođavajući novim uslovima obrazovanja i društvenim zahtevima prema obrazovanju. Drugo, potrebu razvijanja motivacije nastavnika za rad sa darovitim. Razvijanje motivacije za ovaj rad ima društveni značaj jer je budućnost svake zemlje određena obrazovanjem koje omogućava uvećanje znanja. Rad sa darovitima doprinosi povećanju znanja posebnog, višeg kvaliteta. Nosioци tog znanja su ličnosti širokih vidika, kreativne osobe koje traže i daju odgovore na nova pitanja u stvarnosti koja se brzo menja. Razvoj takvih ličnosti zahteva kreativan odnos prema sopstvenom angažovanju, ali isto tako i društveno priznanje.

Stručnost jednog nastavnika, pored veoma dobrog poznavanja uže struke, podrazumeva i didaktičko-metodičku osposobljenost. Polaznu osnovu za rad sa darovitima sigurno čini upoznavanje i analiza svih komponenti koje prate dobro osmišljen rad sa njima. Navešćemo neke od njih (Arsanagić 2001):

1. *Kvalitetan sadržaj* – podrazumeva precizno planirane tema rada i njihovu međusobnu povezanost. Sadržaji za darovite nisu samo prosto proširenje ili produbljenje školskog programa, već odmereni i naučno struktuirani materijali koji imaju potreban povišen nivo i usmereni su na usvajanje neophodnih znanja.
2. *Ispravan pedagoški pristup* – je neophodan, jer bi svaka improvizacija bila negacija rada sa darovitima. Oblici i metode rada sa darovitima moraju biti predmet brižljivog razmatranja. Pri tom oblici i metode rada ne mogu biti uniformni za svaki sadržaj, već diferencirani i što je moguće raznovrsniji. Učenici moraju imati precizne instrukcije za rad. Rad sa darovitima je interaktivni proces u kome i učenici utiču na svoje nastavnike.
3. *Sposobnost nastavnika* – predstavlja jedan od najvažnijih faktora u radu sa darovitima. Nastavnik planira i programira rad, priprema materijale, preporučuje literaturu, organizuje nastavu, identifikuje darovite, motiviše i vodi. On je taj koji mora biti izvanredan poznavalac sadržaja, ali i veoma dobar metodičar, prilično upućen u pedagoške i psihološke osnove nastave i dodatnog rada sa darovitima.
4. *Dobra komunikacijska veština* – na relaciji učenik-nastavnik i učenik-učenik je takođe neophodna. Savremena komunikacijska sredstva, a pre svega Internet, su dobra pomoć u osposobljavanju darovitih za kvalitetno komuniciranje.
5. *Veština učenja i radne navike* – su još jedan važan faktor dobrog rada sa darovitima. Darovitost podrazumeva povišen

nivo sposobnosti učenja, ali te sposobnosti treba negovati, podsticati i usavršavati upućivanjem darovitih ka novim mogućnostima. Suprotno tome, darovitost nema velikih šansi ukoliko izvanredan intelektualni potencijal, ne prate i odgovarajuće radne sposobnosti. Zato se u radu sa darovitima mora insistirati na čitanju, pravljenju beleški, konstituisanju sopstvene baze podataka, uopšte dobroj organizaciji učenja i slobodnog vremena i odgovornom odnosu prema obavezama.

6. *Individualne razlike između učenika koji su identifikovani kao daroviti* – su neminovnost. Svaka od tih darovitih individualnosti traži punu pažnju i poseban tretman u skoro svim aspektima rada. Učenicima treba pomoći da nađu sebe u svakodnevnom okruženju u kome se ljudi bave umetnošću, sportom i drugim aktivnostima. Mladi treba da se druže i zabavljaju. Briga o pravilnom socijalnom statusu darovitih je važan posao, a njegova uspešna realizacija će pokazati da talentovani nisu “čuda”, već uspešni mladi ljudi čije su sklonosti i interesovanja slične sklonostima i interesovanjima njihovih vršnjaka.
7. *Podsticanje kreativnosti* – je takođe važna karakteristika dobrog rada sa darovitima. Svi učenici moraju dobiti stalnu šansu za stvaralačko iskazivanje. Daroviti moraju biti konstantno podsticani da iznose originalna rešenja, daju ideje, iskazuju svoje intuitivne utiske, istražuju, eksperimentišu, naslućuju ...
8. *Pomoćna sredstva za učenje* – a pre svega radni materijali, časopisi i literatura, kompjuteri i sl. uključujući i ljude kao živa pomoćna sredstva za učenje su neophodni pratioci dobro osmišljenog rada sa darovitima. Ovoj grupi sredstava treba dodati i štampu, radio i televiziju, kao i ostala savremena audio-vizuelna i komunikacijska sredstva.
9. *Planiranje, razvoj i dobra koordinacija* – u okviru celog programa rada sa darovitima su neophodni. Program mora biti razvojni i usmeren u pravcu neotkrivenih potencijala darovitih. Planiranje je proces koji i podrazumeva ne samo postupno definisanje nastavnih sadržaja, već i planiranje ostalih segmenata rada sa darovitima (selekciju i identifikaciju). Sam proces planiranja treba postaviti fleksibilno, tako da se mogu u slučaju potrebe napraviti izmene i dopune plana.
10. *Procena realizacije konstituisanog plana* – za rad sa darovitima u pogledu dinamike i kvaliteta je stalan posao. Praćenje napretka učenika i efikasnosti predviđenih procedura

vodi ka bržem napretku učenika. Zato metode praćenja moraju biti raznovrsne.

11. *Briga za učenike* – je neophodna i nastavnicima, realizatori programa za darovite moraju imati sluha za pojedinačne potrebe i probleme darovitih.
12. *Mobilnost i fleksibilnost programa* – podrazumevaju izvesnu komociju neophodnu za “kretanje” svakog od darovitih učenika unutar i izvan planiranih procedura i aktivnosti. Zato odluke o isključivanju starih i uključivanju novih učesnika u program treba donositi pažljivo, uz neophodne konsultacije nastavnog kadra, pedagoško-psihološke službe i roditelja.
13. *Status programa* – za rad sa darovitimima je veoma važan. Uspeh programa je bitan i za učenike i za nastavnike. Zbog toga i učenicima i nastavnicima treba pružiti šansu da se dokažu i izvan redovnih nastavnih aktivnosti učešćem na konkursima, seminarima, simpozijumima, smotrama, takmičenjima...

Zajednički imenilac svih navedenih komponenti rada sa darovitimima je plodotvorno učenje. Što je ono aktivnije, to rad sa darovitimima ima više šansi za uspeh.

Malo odluka u obrazovanju, koje utiču na rad sa darovitim učenicima, imaju toliki značaj kao što ima odluka o izboru nastavnika za ovaj posao. Zato nastavnik mora biti kompletna osoba koja ima sve opšte karakteristike dobrog nastavnika i uz to je²:

- nesumnjivi stručni autoritet u svojoj oblasti;
- dobar poznavalac programa i sadržaja rada sa darovitim učenicima;
- priznati stručnjak za svoju naučnu i nastavnu oblast;
- osoba koja ima stalnu potrebu za učenjem i novim saznanjima;
- emocionalno zrela i zdrava i komunikativna osoba;
- iskren, tolerantan, snalažljiv i dosetljiv čovek;
- čovek koji je prevazišao fazu intelektualnog takmičenja sa darovitimima;
- znalac intelektualnih karakteristika adolescenata;
- poznavalac opštih karakteristika darovitih;
- poznavalac metoda identifikacije darovitih;
- dobar poznavalac metoda aktivnog učenja;
- spretna u aktiviranju i motivisanju darovitih;

---

² <http://www.diofant.org/FAJLOVI/PDF/03.%20PEDAGOSKE%20OSNOVE.pdf>

- osoba koja ima razumevanje za socijalne, emocionalne i saznanjne potrebe mladih;
- čovek koji shvata naučna, kulturna, sportska i druga interesovanja darovitih;
- osoba naklonjena interaktivnom radu sa darovitima;
- čovek koji je spreman da uči i od svojih učenika;
- dobar poznavalac svih organizacionih oblika rada sa darovitima;
- dobar moderator atmosfere u grupi darovitih;
- čovek širokih pogleda i zavidne opšte kulture;
- dobar organizator i sistematična osoba;
- čovek sa svim karakteristikama vođe;
- energična i vitalna osoba;
- osoba dovoljno uverena u opravdanost rada sa darovitima;
- u potrebnoj meri samouveren čovek;
- sa pozitivnim iskustvom u radu sa darovitima;
- čovek koji razmišlja o unapređivanju svih segmenata rada sa darovitima.

Nerealno je očekivati da se sve navedene osobine sjedine u jednom čoveku, u jednoj ličnosti i zato na ovu listu karakteristika dobrog nastavnika treba gledati kao na listu koja projektuje lik idealnog nastavnika za rad sa darovitima. Nastavnici sa prethodno iznetim karakteristikama su retki. Nastavnici – specijalisti za rad sa talentovanima se školuju i stvaraju. Zato je neophodno imati preciznu strategiju njihove identifikacije, praćenja i profesionalnog razvoja. Otuda se u svakom društvu koje pretenduje da se razvija koristeći darovite kao svoje najveće bogatstvo, kao neophodni zadatak nameće pažljiva selekcija, kvalitetno i funkcionalno obrazovanje, stvaranje optimalnih uslova za rad i motivisanje nastavnika da složene zadatke u radu sa darovitim učenicima ostvare na najbolji mogući način.

Zaključak

Ni jedna država ne sme biti ravnodušana i nezainteresovana za obezbeđivanje adekvatnih i optimalnih uslova za zadovoljavanje saznanjnih potreba za najbolje umove koje ima. Savremeni društveni, ekonomski, politički i kulturni uslovi zahtijevaju traganje za darovitim i nameću potrebu za njihovim optimalnim razvojem. Vaspitno-obrazovne organizacije, kao i svi učesnici u vaspitnom procesu, morali bi voditi računa da pravilno orijentišu talentovane da svoje potencijalne sposobnosti usmere u

inovatorskom pravcu kako bi stvarali optimalne uslove za sretan i perspektivan život svim narodima.

Literatura:

- Arsanagić, Š. (2001), *Aspekti nastave matematike za nadarene učenike srednjoškolskog uzrasta*, Sarajevo: Udruženje matematičara BIH.
- Grandić, R. (2006), *Globalizacija i obrazovanje : izbor tekstova*, Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine.
- Grandić, R., Letić, M. (2009), *Roditelji i nastavnici o darovitoj deci i mladima*, Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“.
- Marković, D. (2006), *Prilozi elitopedagogiji*, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača.
- Roeders, P. (2003), *Interaktivna nastava*, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.
- Špijunović, K. (2009), *Škola i daroviti učenici*, U: *Buduća škola, zbornik radova sa naučnog skupa, I deo*, Beograd: Srpska akademija obrazovanja.
- <http://www.diofant.org/FAJLOVI/PDF/03.%20PEDAGOSKE%20OSNOVE.pdf>

Milena Stipić, pedagogue – master
Radovan Grandić, Ph.D.
Marko Carić, Ph.D

EDUCATING GIFTED STUDENTS IN THE CONDITIONS OF GLOBALISATION

Abstract: Sudden increase of information technology and globalisation indicates the fact that adequate education for gifted students will have great importance in future society. Therefore, all the countries should show certain interest for providing adequate and optimal conditions for meeting educational needs of the most prominent minds of the society. Modern social, economic, political and cultural conditions demand for searching gifted students and imposing the need for their optimal development. Educational institutions as well as all the participants in the educational procedure should take care about proper direction and orientation for gifted students in order to foster innovative talents and thus, create optimal conditions for happy and perspective life of the whole society.

Only the best minds of our civilisation could enhance the development of our civilisation further on towards its optimal possibilities. Therefore, the major prerequisite for the development of the 'world society' are the educated, gifted,

creative and flexible people who are ready to serve it as well as to nurture and make the most of their own talents lifelong.

Key words: gifted, education, globalisation.

